

[Udenrigsministeren.]

fredshed med denne fond og dens virkemåde. Vi får lejlighed til at se på det spørgsmål ved den revision, der senere bliver tale om.

Jeg vil gerne ved denne lejlighed, hvor det udvalg, der hidtil specielt har haft udviklingsbistanden som sit område, aflives, takke udvalget og dets formand for megen interesse og for godt samarbejde. Jeg deler det synspunkt, som udvalgets hidtidige formand, ordføreren i dag, hr. Knud Nielsen, gav udtryk for, at det ikke er ensbetydende med svækket interesse fra tingets side for dette vigtige felt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslaget om en ny affattelse af lovforslaget og §§ 1-2 i den således ændrede affattelse

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om kommunal indkomstskat.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 56) findes i tidenden sp. 744, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 361).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Bent Sørensen: Under udvalgets møder er man nået frem til, at der ikke i udvalget kunne opnås enighed omkring det forslag, som indenrigsministeren har fremsat. Jeg beklager, at det ikke har været muligt at nå frem til en enighed på dette område.

Det forslag, vi har til behandling her, er jo en konsekvens af den kommunale strukturændring, vi har gennemgået, og jeg synes ikke, det kan være retfærdigt over for København og Frederiksberg kommuner, at de skal udrede også en procentdel af deres amtskommunale skat til primærkommunerne i forbindelse med den udflytning, der finder sted. Vi kan måske beklage, at man ikke allerede i forbindelse med hele kommunalreformen og ændringen af den amtskommunale beskatning var opmærksom på dette problem, men det medfører ikke, at vi skal udvide uretfærdigheden over for København og Frederiksberg kommuner til at gælde i yderligere to år. Derfor kan vi fra socialdemokratiets side ikke medvirke til det af mindretallet stillede ændringsforslag, og jeg vil anbefale, at man forkaster det.

H. C. Toft: Som det fremgår af betænkningen, kan det konservative folkeparti tiltræde lovforslaget, som det var fremsat af ministeren, hvilket jeg også gav udtryk for under forslagens første behandling.

Vi har ikke under udvalgsbehandlingen haft mulighed for at tilkendegive, hvad gruppens stilling var til det ændringsforslag, der er stillet af et mindretal, men jeg kan meddele, at den konservative folketingsgruppe har den opfattelse, at man bør gennemføre ændringsforslaget, idet vi er enige i, at hvis man ikke gennemfører dette ændringsforslag, vil loven få urimelige virkninger over for udviklingskommuner, der er midt i et regnskabsår, og som også for det kommende år har kunnet budgetlægge med baggrund i den lovgivning, der er gældende i dag. Vi finder ikke, det er rimeligt, at man kommer med nye forslag, der ændrer det grundlag, som kommunerne har lagt budget på og har måttet lægge budget på i to år.

Derfor anbefaler den konservative folketingsgruppe det af mindretallet stillede ændringsforslag, men jeg skal tilføje, at der er medlemmer af den konservative folketingsgruppe, som ikke vil stemme for dette ændringsforslag.

Enggaard: Efter venstres mening er det utvivlsomt rigtigt, at man i fremtiden foretager en deling af den kommunale indkomstskat for København og Frederiksberg i en primærkommunal og en sekundærkommunal andel, og den foreslåede procent er nok rigtig.

Men de undersøgelser, vi har ladet foretage i udvalget — og som det har været nødvendigt for udvalget at foretage, fordi indenrigsministeren jo ikke havde givet disse oplysninger i forbindelse med fremsættelsen af forslaget — har vist, at det ikke vil være rigtig at gennemføre ændringen som foreslået også for indkomstårene 1972 og 1973. Det vil bryde ind i allerede lagte budgetter for de to pågældende år. Det vil ganske vist for Københavns og Frederiksberg kommuner betyde en velkommen julegave på henholdsvis 50 mill. kr. og ca. 10 mill. kr. for de to år tilsammen, og derfor forstår jeg naturligvis meget vel de to kommuners synspunkter i sagen — det kan ingen forvente disse kommuner i. Men i alle de kommuner, hvor der sker en stor tilflytning netop fra København og Frederiksberg — hvilket først og fremmest vil sige udviklingskommunerne, der i første række i disse år er økonomisk trængt, og som dette folketing ved en lang række lejligheder har måttet foretage særlige foranstaltninger til fordel for — taber man tilsvarende beløb. Procentuelt betyder disse tab i allerede lagte budgetter for udviklingskommunerne mere end den mistede, uventede indtægt for København og Frederiksberg. Disse to hensyn vejret over for hinanden sammen med indenrigsministerens aftale med kommunerne om, at man ikke griber ind i allerede lagte budgetter, har ført til, at venstre sammen med det radikale venstre har stillet ændringsforslag om, at ændringen først får virkning for indkomståret 1974.

Jeg skal anbefale, at man stemmer for det stillede ændringsforslag, og jeg kan sige, at venstres gruppe er enig i dette.

Edele Kruehow: På det radikale venstres vegne kan jeg sige, sådan som jeg også sagde ved første behandling, at partiet i princippet er enig i de tanker, der ligger bag lovforslaget. Men da beløbene for nogle kommuner i Københavns omegn er af en størrelsesorden, der gør dem mærkbare på

de budgetter, der er vedtaget, og som gælder indtil 31. marts 1974, synes jeg, det er rimeligt, at loven først kommer til at gælde fra det tidspunkt, hvor kommende budgetter har mulighed for at tage højde for lovens følger. Dette er baggrunden for, at det radikale venstre er samlet om at anbefale, at vi stemmer for ændringsforslaget.

Jeg synes også, det er rimeligt at gøre opmærksom på, at når vi herinde taler om, at man bør støtte trivsel på arbejdspladser alle steder, hvor det er muligt, så bør vi også selv tage hensyn i vor lovgivning til de arbejdspladser, der kommer til at mærke de ændringer, som de nu skal foretage på budgetter, de har vedtaget. Det er som bekendt ikke noget lille arbejde at få budgetterne til at gå op, navnlig ikke i de udviklingskommuner, der her vil blive tale om.

Ruth Olsen: Når vi har tilsluttet os lovforslaget, er det, fordi vi betragter det som en teknisk detalje, ikke fordi vi ikke er klar over, at udviklingskommunerne har nogle problemer. Vi mener ikke, at ændringsforslaget er den rigtige måde at løse disse problemer på. Hvis der skulle blive væsentlige problemer i denne overgangsperiode, kan ministeren vel tage højde for det gennem dispensation fra låneloftet.

Støhr Johansen: Jeg beklager, at jeg for en gangs skyld ikke er enig med min partifælle hr. H. C. Toft i dette spørgsmål og heller ikke er enig med venstre og de radikale, som i virkeligheden vil udskyde dette lovforslag i to år.

Dette lovforslag viser — og det er jeg selvfølgelig glad for — at man, uanset om man vil vente to år med at gennemføre det, er klar over, at der er begået en uretfærdighed, ikke bevidst, men ved en fejltagelse, da man reformerede de kommunale love og beskatningen i kommunerne. Man glemte, at København og Frederiksberg i virkeligheden er amter — det glemmer man jo en gang imellem og betragter dem som primærkommuner. Det afhænger af bopælen den 5. september, hvilken kommune man skal betale skat til i det følgende kalenderår, og så varer det et år, inden beskatningsretten overgår til den nye amtskommune, man er flyttet til, mens det hvad angår primærkommunen kun varer et kvartal, før man forde-

[Stæhr Jehansen.]

ler skattebeløbet, således at skatten falder det rigtige sted.

Jeg vil gerne sige til hr. Enggaard, at der er absolut ikke tale om en julegave til København og Frederiksberg, men om at afskaffe en uretfærdighed, der har eksisteret i nogle år.

Hvis man tænker sig, at en borger fra Frederiksberg eller København flytter f. eks. til Roskilde og har ophold dér i tre måneder, så skal Frederiksberg eller København afgive hele sin skat for denne periode — også den del, der går til at finansiere de to kommuners amtskommunale opgaver — til Roskilde kommune. Hvis derimod det omvendte er tilfældet, hvis en person i Roskilde flytter til Frederiksberg eller København, skal Roskilde kommune afgive sin primærkommunale skat, medens Roskilde amtskommune beholder sin amtskommunale skat året ud. Det er bare et enkelt eksempel, men det gælder for alle amter i landet, hvis der sker denne rokering. Det er kun København og Frederiksberg, der ikke får dækning for de udgifter, de har f. eks. til sygehusvæsenet, en dækning, som vi kommer til at betale til primærkommunerne i de områder, hvor vore borgere flytter hen. Det har vi fra de to kommuners side ikke fundet rimeligt, og jeg har også indtrykt af, at andre kommuner heller ikke har fundet det rimeligt.

Nu kan man selvfølgelig fremføre som et argument for ændringsforslaget, som det er blevet gjort fra flere af ordførerne her, at vi har jo tvunget af kildeskatteordningen været nødt til at lave de kommunale budgetter, sådan at vi var færdige med dem den 30. september, skønt de først træder i kraft den 1. april. De udtalelser er jeg i og for sig glad for — jeg vil også gerne rose dem, jeg ikke er enig med. Hvis indenrigsministeren f. eks. skulle have skumle planer om en ændring vedrørende udligningen af hospitalsudgifterne eller lignende, så vil jeg da håbe, at man indtager det samme standpunkt, at man ikke kan indføre en ændring her, før en kommune kan lægge sine budgetter derefter. Det drejer sig nemlig om beløb, der er noget større end det, vi diskuterer her, hvis indenrigsministeren har tanker i den retning — det ved jeg ikke spor om.

Jeg er kun glad for, at man vil tage hensyn også til København og Frederiksberg,

hvad man ikke har gjort ved tidligere udligninger, og jeg vil altså gerne sige, at en del af mine kolleger og jeg vil stemme imod venstres og de radikales ændringsforslag, således at den naturlige retfærdighed kan blive gennemført nu.

Knud Damgaard: Jeg er naturligvis enig i den urimelige virkning, dette lovforslag vil få i nogle af udviklingskommunerne, men man kan ikke opnå rimelighed ved at bevare en endnu større urimelighed over for primærkommunerne København og Frederiksberg. Jeg mener, at de problemer, der kommer til at opstå for udviklingskommunerne, bør klares på anden måde.

Indenrigsministeren (Egon Jensen): Jeg vil gerne takke ordførerne for den principielle tilslutning. Det, der er strid om, er jo bare spørgsmålet om, hvornår ændringen skal gennemføres. Jeg synes nok, den sidste taler, hr. Knud Damgaard, sagde noget meget, meget væsentligt, idet han sagde, at man kan ikke skaffe rimelighed ved at bevare en urimelighed. Det synes jeg i og for sig var sagen i en nøddeskal.

Jeg vil gøre opmærksom på, at de eneste kommuner her i landet, der har det problem, som vi nu står over for, er København og Frederiksberg, idet København og Frederiksberg er både primærkommuner og amtskommuner. Det vil sige, at København og Frederiksberg i tilfælde af fraflytning betaler 25 pct. mere af deres skat til andre kommuner, end de modtager fra andre kommuner for de skatteydere, der flytter til København eller Frederiksberg.

Jeg har forstået, at man er enig om princippet, men ikke om tidspunktet for ikrafttrædelsen. Jeg mener, der her er tale om en retfærdighedshandling. Det kan ikke være rimeligt, at vi — af hensyn til kommunernes budgetter, som jeg vel erkender respekten for — siger: den uretfærdighed skal vi køre med i 2 år endnu. Det burde have været ændret allerede i den tidligere regerings tid, og jeg synes nok, at den tidligere indenrigsminister med sit standpunkt her burde have erkendt, at det var en fejltagelse, og så have været med til at rette op på det. Ændringen burde være foretaget allerede fra 1. april 1970, da man gennemførte kommunalreformen. Jeg beklager, at hr. H. C. Toft ikke kan

[Indenrigsministeren.]

tiltræde, at den næste indenrigsminister søger at rette det op, som han glemte i den tidligere regerings tid, altså at få klaret problemet med den primær- og amtskommunale skat.

Hr. Enggaard sagde, at man har foretaget nogle undersøgelser, som indenrigsministeren ikke havde foretaget inden fremsættelsen. Det tror jeg hr. Enggaard kan sige ved et hvilket som helst lovforslags behandling her i tinget. Der vil altid opstå spørgsmål og problemer, som man ønsker nærmere oplyst i udvalget; det finder jeg i og for sig ikke noget som helst forkert i.

Når hr. Enggaard taler om de vældige virkninger, så må jeg sige, at vi har spurgt forskellige kommuner. Vi har spurgt Brøndbyerne, som ikke kan give nogen oplysninger. Brøndbyernes kommune har et budget på 142 mill. kr. Vi har spurgt Torshunde-Is-høj, som siger, det drejer sig om ca. 1 mill. kr.; kommunen har et budget på 41 mill. kr. Vi har spurgt Greve kommune, som svarer, at det drejer sig om 700-800.000 kr.; kommunen har et budget på 110 mill. kr. Vi har spurgt Ølstykke, som taler om 135.000 kr., og som har et budget på 32 mill. kr. Vi har spurgt Karlebo, der taler om et provenutab på 367.000 kr. ud af et budget på 41 mill. kr. Det har selvfølgelig indflydelse på budgetterne, men det har så sandelig også indflydelse i den kommune, der, hvis man oprettholder uretfærdigheden, skal betale til kommuner, som får penge, de ikke har krav på at få.

Jeg kan være helt enig med hr. Stæhr Johansen i de bemærkninger, som blev gjort, og jeg vil sige til hr. Stæhr Johansen, at når det drejer sig om kommunerne i almindelighed, har jeg normalt kun gode tanker, og specielt når det drejer sig om Frederiksberg kommune, har jeg særdeles gode tanker. Der er ikke baggrund for at antyde noget som helst andet.

Jeg kan kun anbefale, at man stemmer imod det af mindretallet stillede ændringsforslag, og anbefale, at man ophæver den gældende urimelige regel, hvorved man stiller landets kommuner ens — uden hensyn til, at det for visse kommuner medfører nogle begrænsede budgetmæssige problemer.

H. C. Toft: Indenrigsministeren kunne ikke forstå, at jeg som tidligere indenrigsminister ikke kunne acceptere forslaget, som det forelå her, og at jeg ikke ville erkende, at det var en fejltagelse — sådan vil jeg hellere sige det — der var gjort, da lovforslaget oprindeligt blev gennemført, og jeg vil da meget gerne erkende, at det burde have været rettet dengang. Nu skete det altså ikke på grund af en forglemmelse eller en fejltagelse, men jeg har altså den opfattelse — det vil jeg gerne sige til indenrigsministeren, og jeg tror egentlig, jeg deler den med indenrigsministeren — at man ikke sådan midt i et budgetår bør gribe ind over for kommunernes budgetter; i alt fald har jeg ved andre lejligheder hørt indenrigsministeren og andre ministre give udtryk for det samme, og det er faktisk den opfattelse, der begrundes, at vi nu vil stemme for det af mindretallet stillede ændringsforslag.

Enggaard: Det er en enkelt bemærkning fra indenrigsministeren, som kalder mig frem. Indenrigsministeren slog det ligesom hen, at der ikke havde været oplysninger i dette lovforslag om de økonomiske virkninger af loven, og sagde, at det kunne man finde i alle lovforslag. Nej, hr. indenrigsminister, det kan man heldigvis ikke. De allerfleste lovforslag er godt oplyst, ikke mindst efter de bestræbelser, der i de senere år har været i retning af at søge flere oplysninger om lovens virkning taget med i bemærkningerne. Jeg kan ikke betragte det som nogen bagatelagtig sag, at en overførsel af 60 mill. kr. i kraft af et enkelt punktum i et sådant lovforslag ikke er oplyst i lovforslagets bemærkninger.

Ruth Olsen: Jeg fik det måske ikke formet som et spørgsmål før, men det kan jeg jo så gøre nu: vil ministeren dispensere fra låneloftet for de kommuner, som eventuelt vil komme i klemme ved gennemførelsen af dette lovforslag?

Indenrigsministeren (Egon Jensen): Til fru Ruth Olsen vil jeg gerne sige, at hvis denne lov skulle få konsekvenser, som er af så stor betydning, at der er baggrund for at dispensere fra låneloftet, er det klart, at vi i

[Indenrigsministeren.]

indenrigsministeriet må se på noget sådant; det kan jeg ikke på forhånd sige noget mere om.

Jeg er enig med hr. H. C. Toft i, at man ikke skal gribe ind i kommunernes budgetter og slet ikke i et budgetår, og hr. H. C. Toft ved også godt, at det er linjen, men man gør ingen uretfærdighed bedre ved, at man lader være med at rette den og venter til 1974, så jeg må stadig væk mene, at dette er af så begrænsede virkninger, at jeg i og for sig ikke i denne situation har betænkeligheder. Ellers er jeg enig med hr. H. C. Toft.

Må jeg sige til hr. Enggaard, at det er rigtigt, at der ikke var oplysninger, og det kan skyldes min fejl. Men hr. Enggaard må så medgive, at de oplysninger, han bad om, fik han omgående, og hvis vi begår en fejl — såvel som hr. Enggaard kan begå en fejl — søger vi at rette den; af den grund er der i hvert fald ikke grund til at gøre særlig store ophævelser. Nu ved jeg ikke, hvor hr. Enggaard har de 60 mill. kr. fra. Mig bekendt drejer det sig om ca. 30 mill. kr. hele landet rundt.

Hermed sluttede forhandlingen.

§ 1

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslaget

forkastedes med 87 stemmer mod 55.

§ 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ophævelse af lov om spiritus og gær.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 100) findes i tidenden sp. 1448, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 367).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ophævelse af lov om en sukkerordning. (Ændringer som følge af Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 101) findes i tidenden sp. 1453, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 453).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Gerda Møller: Jeg har for så vidt ikke mange bemærkninger at gøre ved denne andenbehandling af lovforslag nr. 101, men jeg skal alligevel på min gruppes vegne erklære mig tilfreds med ministerens tilsagn om, at vi i udvalget vil blive underrettet om, hvorledes gælden mellem staten og sukkerfabrikkerne vil blive afviklet, og hvor meget den når op på.

Jeg vil også godt understrege én ting, som vi er tilfreds med i vores gruppe, og det er ministerens oplysning om, at ingen dansk sukkerforbrugende virksomhed, lige meget hvor den ligger i landet, kan have udenlandsk sukker hjemme billigere end dansk sukker. Det er jo vigtigt, at vor hjemlige industri ikke forskelsbehandles, men kan konkurrere på lige fod.